

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціологія повсякдення і стилів життя

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

05 «Соціальні та поведінкові науки»
054 Соціологія
бакалавр
соціологія
вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	20__/20__
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: к.соц.н., ас. Ташенко А. Ю.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__» __ 20__ р.
на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__» __ 20__ р.

КИЇВ – 2021

Розробник(и): Ташенко А.Ю., к.соц.н., асистентка кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

(підпис) (Кущенко О.Д.)
(прізвище та ініціали)

Протокол № 16 від «26» 08 2020 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року №1

Голова науково-методичної комісії Червінська Т. Г.

1. Мета дисципліни – формування у студентів фахового уявлення про соціальну дійсність у мікросоціологічному аспекті з відображенням ідей, цілей і мотивів, супутніх міжособистісним взаємодіям, а також про специфічні характеристики виробництва і споживання соціокультурних послуг, зміст вільної діяльності і системи цінностей як показник якості життя суспільства.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* базові поняття з соціології, логіки та методології наукового дослідження.
2. *Вміти* переказати наукову мову на мову повсякденної комунікації і навпаки.
3. *Володіти елементарними навичками* реферування та аналізу наукових праць, використання статистичних і аналітичних матеріалів, проведення емпіричних досліджень.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна відноситься до вибіркового блоку «Соціальна аналітика» і спрямована на вивчення форм, змісту і засобів буденних взаємодій як основ формування стилів життя різноманітних соціокультурних груп у ситуативній конкретності, безпосередній даності та емоційній наповненості, з якими суб'єктивно сприймається світ. Дисципліна виходить з того, що повсякденна соціальна життєдіяльність є інтуїтивно вірогідною, зрозумілою, самоочевидною, не потребує наукового пояснення і перевірок, а отже, потужно, наполегливо та глибоко накладається на свідомість і панує над стилями життя як габітуалізованими комплексними практиками у різних соціокультурних просторах. Стили життя складаються з базису і надбудови, де базис – це зразки й навички життєдіяльності, засвоєні через соціалізацію, а надбудова – індивідуальні рефлексії і вибори.

4. Завдання (навчальні цілі): опанування студентами знань про безпосередній досвід міжособистісної взаємодії людей та стилів життя соціокультурних груп, особливості та закономірності їх формування.

Дисципліна спрямована на досягнення таких компетентностей випускника, як:

- СК09. Здатність визначати теоретико-методологічні засади й формулювати ключові результати досліджень окремих галузей соціологічного знання.
- СК16. Здатність аналізувати прояви соціокультурного розмаїття суспільства, причини і наслідки соціальних проблем, соціологічно обґрунтовувати способи їх регулювання.

5. Результати навчання за дисципліною:

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми / методи / технології викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Результат навчання			
1.1	Знати сутність і особливості буденних мікроявищ соціального життя	Лекція, практичне, самостійна робота	Відповідь, презентація, контрольна робота	15
1.2	Знати основні характеристики різних стилів життя соціокультурних груп	Лекція, практичне, самостійна робота	Відповідь, презентація	15
2.1	Вміти аналізувати структури повсякденності у їх різноманітних аспектах	Лекція, практичне, самостійна робота	Відповідь, презентація	10
2.2	Вміти пояснювати закономірності формування та розвитку різних стилів життя	Лекція, практичне, самостійна робота	Відповідь, презентація, контрольна робота	30
3.1	Бути включеним у коло актуальних проблем, сфокусованих на повсякденності та стилях життя	Лекція, практичне, самостійна робота	Відповідь, презентація	15
4.1	Бути готовим до критичного осмислення розвитку міжособистісних взаємодій і поведінки представників різних соціокультурних груп	Лекція, практичне, самостійна робота	Відповідь, презентація	15

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	4.1
	Програмні результати навчання (назва)					
PH13. Застосовувати інструментарій соціологічної науки в дослідженні різних сфер суспільного життя			+	+	+	+
PH20. Володіти навичками соціологічного аналізу соціальних проблем та соціологічного обґрунтування рішень їхнього регулювання	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Відповіді на практичних заняттях: PH 1.1, PH 1.2, PH 2.2, PH 3.1, PH 4.1 – **30 балів/18 балів.**
2. Презентація на задану лектором тему: PH 1.1, PH 1.2, PH 2.1, PH 2.2., PH 3.1, PH 4.1 – **10 балів/6 балів.**
3. Контрольні роботи: PH 1.1, PH 2.2 — **20 балів/12 балів** (2 контрольні роботи по 10 максимальних або 6 мінімальних балів за кожною).

- підсумкове оцінювання: у формі іспиту (PH 2.1, PH 2.2., PH 3.1, PH 4.1). Максимум 40 балів, мінімум 24 бали.

- **умови допуску до підсумкового іспиту:** студент не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менше, ніж 36 балів, для допуску обов'язково слід виконати самостійне завдання у вигляді есе змістом і обсягом відповідним кількості неопрацьованих ним протягом семестру тем дисципліни, щоб добрати бали до 36. Есе оцінюються аналогічно до відповідей на практичному занятті.

7.2 Організація оцінювання:

1. *Відповіді* оцінюються під час фактичного проведення практичних занять за темами 1-10, бали студентам за успішну роботу накопичуються протягом усього семестру.
2. *Презентації на задану лектором тему* виконуються кожним студентом в межах самостійної роботи протягом тем 1-10 та оцінюються по факту їх завершення і надання лектору.
3. *Контрольна робота 1* виконується студентами після вивчення тем 1-5 в рамках самостійної роботи.
4. *Контрольна робота 2* виконується студентами після вивчення тем 6-10 в рамках самостійної роботи.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практ.	СР
1: Засади соціологічного дослідження повсякденності та стилів життя				
1	Поняття повсякденності	2	4	6
2	Основні підходи до аналізу стилю життя	4	2	6
3	Типології стилів життя	2	4	6
4	Соціальна функція повсякденних практик	4	2	6
5	Уявлення про лакуни позаповсякденного	2	4	6
2: Особливості буденних взаємодій як основ формування стилів життя				
6	Об'єктивні та суб'єктивні складові стилю життя	2	4	6
7	Об'єктивні та суб'єктивні властивості повсякденних практик	2	4	6
8	Держава, ЗМІ, освіта і релігія у впливі на стилі життя	4	4	6
9	Повсякденність у різних соціальних просторово-часових зонах	2	4	6
10	Сприяючі та перешкоджаючі фактори стилів життя	2	2	6
ВСЬОГО		26	34	60

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 26 год.

Практичні – 34 год.

Самостійна робота – 60 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Бурдые П. Различение: социальная критика суждений (фрагменты). *Экономическая социология*. 2005. Т.6, №3. С. 25-48.
2. Мурадян О. С. Спосіб життя як система соціальної дії: спроба концептуалізації. Соціологічні студії. 2012. № 1. С. 81-87.
3. Черниш Н.И. Социология: підручник за рейтинго-модульною системою навчання. К.: Знання, 2009. 468 с.

Додаткова:

1. Орлова Э. А. Социокультурное пространство обыденной жизни. М.: ГАСК, 2002. 104 с.
2. Осадчая Г.И. Стиль жизни молодых горожан: трансформация и региональная дифференциация. *Социологические исследования*. 2002. № 10. С. 88-94.
3. Ярычев Н. У. Образ жизни как социальный характер поколения. *Фундаментальные исследования*. 2015. № 2-4. С. 876-883.
4. Ятина Л. И. Методика сравнительного исследования стилей жизни. Рабочие тетради по компаративистике. Вып. 2. СПб, 2001.

10. Онлайн-ресурси

1. Мазуркевич Л.О., Роменський Р. Щодо розуміння життєвого стилю як соціокультурного феномену» Соціум. Наука. Культура» Научні конференції Наукові конференції. *Научные конференции Наукові конференції*. URL: <http://intkonf.org/mazurkevich-lo-romenskiy-r-schodoro-zuminnnva-zhitteвого-stilyu-yak-sotsiokulturnogo-fenomenu/>
2. Образ жизни как социальный характер поколения. - Фундаментальные исследования (научный журнал). *Фундаментальные исследования - научный журнал ISSN 1812-7339*. URL: <https://fundamental-research.ru/ru/article/view?id=36954>
3. Образ жизни. *Research & Branding Group*. URL: <https://rb.com.ua/tag/obraz-zhizni/>
4. Покоління Незалежності: цінності та мотивації. *Соціологічна група Рейтинг*. URL: https://ratinggroup.ua/research/ukraine/pokolenie_nezavisimosti_cennosti_i_motivacii.html
5. Ставлення молоді України до здорового способу життя. *ДУ Державний інститут сімейної та молодіжної політики*. URL: <https://dismp.gov.ua/stavlennya-molodi-ukraini-do-zdorovogo-sposobu-zhittya/>

6. Юлія Сорока. Соціокультурна інтерпретація полікультурного суспільства. *Historians.in.ua Інтернет-мережа гуманітаріїв в Україні і світі*. URL: <http://www.historians.in.ua/index.php/en/doslidzhennya/388-yuliia-soroka-sotsiokulturna-interpretatsiia-polikulturnoho-suspilstva>

Дослідження Київського міжнародного інституту соціології

- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=732&page=10&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=803&page=8&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=807&page=8&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=768&page=9&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=810&page=7&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=826&page=7&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=861&page=7&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=925&page=5&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=928&page=5&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=930&page=5&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=936&page=5&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=943&page=5&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=945&page=4&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=949&page=4&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=952&page=4&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=955&page=4&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=964&page=3&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1011&page=3&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1021&page=2&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1028&page=2&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1032&page=2&t=7>
- <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1042&page=1&t=7>